

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiect de lege pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Administrația publică românească este în continuare îngreunată de un sistem birocratic depășit, în unele instanțe nereglementat și moștenit din era comunistă. Deși România a înregistrat progrese în acest sens, îndeosebi în ceea ce privește digitalizarea, comunicarea online și interconectarea instituțiilor statului la bazele de date, cetățenii încă au de suferit.

Conform unui studiu efectuat de către Asociația Română pentru Smart City, cu sprijinul Dell Technologies, opt din zece români susțin că nu rezolvă, de la prima vizită, problema pentru care s-au prezentat la ghișeul unei instituții publice, în condițiile în care 70% dintre contribuabili sunt nevoiți să-și ia o zi de concediu pentru a rezolva probleme ce țin de interacțiunea cu statul. Totodată, majoritatea celor chestionați nu dau mari șanse digitalizării complete a instituțiilor administrative ale statului, în viitorul apropiat. Astfel, 27,87% consideră că acest lucru se va întâmpla peste zece ani, 22,68% peste cinci ani, în timp ce 20,63% sunt de părere că digitalizarea nu va avea loc deloc.

Desigur, problemele sunt ample, iar nevoia de digitalizare este pe atât de acută, pe cât este și complicată.

Însă, în ultimii ani s-au făcut pași importanți. Amintim aici Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și Legea nr. 267/2021 care completează Ordonanța și elimină o parte din cerințele birocratice.

Pentru a continua seria proiectelor legislative și a actelor normative care vin în sprijinul cetățeanului, ținând totodată cont și de trendul accentuat de digitalizare și fondurile disponibile pentru această componentă la nivelul Uniunii Europene, considerăm oportună corectarea unei practici administrative învechite, care îngreunează contactul oamenilor cu instituțiile statului.

Cetățeanului român i se cere, în momentul în care interacționează cu multe dintre instituțiile publice din România, să completeze o cerere. Această cerere este diferită, în funcție de specificul instituției căruia îi este adresată. Toate cererile, tipizate sau nu, includ extrem de multe informații care trebuie completate, legate de identitatea solicitantului, multe dintre ele fără o relevanță administrativă sau care privesc informații cerute în mod repetitiv.

Un inventar aleatoriu al cererilor cu care cetăţeanul roman se confruntă arată ca, în aproape toate acestea, i se solicită să indice:

- numele şi prenumele;
- codul numeric personal;
- cetăţenia, uneori chiar şi naţionalitatea;
- uneori iniţiala tatălui, alteori numele mamei şi al tatălui,
- numele anterior, după caz;
- data şi locul naşterii (deşi data reiese din codul numeric personal);
- domiciliul (ex. judeţ/sector, localitate, strada, număr, bloc, scara, etaj, apartament);
- tipul, seria şi numărul documentului de identitate;
- instituţia emitentă a actului de identitate (ex. SPCLEP, IGI...etc.);
- data emiterii actului de identitate;
- uneori, data expirării actului de identitate.

Cetăţeanului obişnuit, cu un grad mediu de pregătire şi o memorie normală, îi este necesar un timp nejustificat de mare să completeze cererea respectivă, având de multe ori nevoie să consulte actul de identitate. O persoană în vârstă va petrece şi mai mult timp pentru a reuşi să completeze corect o anumită cerere. Funcţionarii care procesează toate aceste informaţii, de asemenea, alocă un timp substanţial pentru introducerea unor date care, de fapt, în contextul tehnic actual, sunt redundante pentru identificarea petentului.

În trecut, înainte să existe un sistem informaţional centralizat de identificare a persoanelor, aceste informaţii erau utile. Însă, în anul 2022, într-un stat membru al Uniunii Europene, cu un sistem funcţional de evidenţă a populaţiei, adaptarea la noile condiţii tehnice reprezintă un pas firesc.

Codul numeric personal asigură transmiterea mai multor date referitoare la persoană şi face posibilă identificarea precisă, prin însăşi unicitatea sa. Cu toate acestea, în România există asocieri de nume şi prenume foarte des întâlnite (ex. Ion Popescu), care fac necesară introducerea cel puţin a unui element suplimentar de verificare, utilizabil în cazul indicării eronate a codului numeric personal. Acest al treilea element poate fi seria şi numărul actului de identitate.

Prin eliminarea cerinţelor inutile, printre care şi domiciliul persoanei, se asigură şi o mai bună respectare a datelor cu caracter personal, având în vedere că accesul la anumite documente ce conţin astfel de date nu este întotdeauna securizat.

Trebuie menţionat faptul că forma cererii pentru eliberarea unor documente de către persoanele fizice şi juridice, respectiv informaţiile regăsite în aceasta, nu este reglementată în legislaţia primară sau secundară. Excepţie fac reglementările privitoare la Registrul Comerţului, care indică în mod exhaustiv datele necesare a fi completate de petent. La fel ca multe alte elemente din viaţa cotidiană, este doar o moştenire a unui sistem birocratic apus, dovadă stând diversitatea de cerinţe, de la o instituţie la alta, de la un formular la altul. Toate acestea continuă, însă, să facă deservicii atât cetăţenilor, cât şi administraţiei publice din România.

În Confederația Elvețiană, spre exemplu, pentru identificarea unei persoane într-un document emis de notarului public, se indică doar numele, prenumele, data nașterii, seria și numărul actului de identitate, asigurându-se, așadar, trei elemente de verificare.

Ținând cont de aspectele menționate anterior, precum și de exemplele de bune practici regăsite la nivelul statelor europene, prin prezenta motivație și proiectul de lege aferent, propunem interzicerea ca instituțiile publice și organele de specialitate ale administrației publice locale și centrale să solicite persoanelor fizice sau persoanelor juridice, în cadrul formularelor utilizate de acestea, în vederea soluționării cererilor pentru furnizarea unui serviciu public, a altor date de identificare, altele decât: numele și prenumele, codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate, în cazul persoanelor fizice; în cazul persoanelor juridice, se vor putea solicita numai informațiile legate de denumire, forma de organizare (asociație, SRL, SA, etc.), respectiv codul unic de identificare fiscală și adresa sediului social.

În numele inițiatorilor,

Natalia-Elena Intoteșo
Deputat PSD Hunedoara

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

[illegible]

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

NR. CRT.	NUME-PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
12	Voloșe Lucian	AUR	
13	Lucian Florin Tușcașu	AUR	
14	Manea Cătălin Zamfir - Minorități		
15	DAMIAN MARIUS	PSD	
16	RASARU MARIAN	PSD	
17	ALDA ADRIAN	PSD	
18	Fifor Mihai	PSA.	
19	MACOVEI SILVIU	PSJ	
20	ILIANU CLAUDIU	PSD	
21	Piper Iann Florin	PSA	
22	MUNTEANU REMUS	PSA	
23	GINU CRISTINA ELENA	PSJ	
24	HOLBAN GEORGETA CARMEN	PSD	
25	SALAN VIOREL	PSD	
26	COARNA JUMITA	PSJ	
27	TUDORACHE MIHAI	PSJ	
28	CHIRILE VIRIL-ALIN	PSD	

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

NR. CRT.	NUME-PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
29	ȘLINCĂ DAN ETIM	PSD	
30	ROȘCA FLORENTIN	PSD	
31	ȘTEFĂN IULIU	USUR	
32	TOMA IULIU	PSD	
33	CRISTEA ANDI	PSD	
34	BULAI DAN GHEORGHE	PSD	
35	ȚICOPOL DRAGOS	MINO	
36	PREDESCU ANA LORENTINA	PSD (PUSC)	
37	CĂSTAN IULIU	PSD	
38	BOLEA NARTE	PSD	
39	OSTĂȘIUC MARIUS	PSD	
40	MIFTODE MARIUS ANDREI	USR	
41	ȚĂCARARIU VALERIU ȘTE	PNL	
42	BEN-CEI ARDELEAN	PNL	
43	CRISTIAN BRIAN	USR	
44	ȚEPUȘ LORENTIN CRISTIAN	PSD	
45	ȚEPUȘ ROMAN DANIEL	PSD	

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

[illegible]